

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: ju.17@regeringskansliet.se

Ju2023/02300

Promemorian Anpassning av svensk rätt till den reviderade VIS-förordningen (Ds 2023:30)

Förvaltningsrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, följande synpunkter.

I promemorian avsnitt 5.1 anges att migrationsdomstolarna i egenskap av myndighet som har rätt att meddela beslut om uppehållstillstånd är att betrakta som en sådan myndighet som ska ha åtkomst till VIS. I avsnitt 6.3 anges vidare att bl.a. migrationsdomstolarna kan komma att behöva skapa en ansökningsakt och föra in uppgifter om uppehållstillståndsärenden i VIS. I avsnitt 12.3 anges även att migrationsdomstolarna i egenskap av en sådan myndighet som ansvarar för att fatta beslut om uppehållstillstånd kommer att ansvara för manuell verifiering av länkar som uppstår vid skapande eller uppdatering av en ansökningsakt i VIS.

Förvaltningsrätten noterar att frågan om migrationsdomstolarnas åtkomst till in- och utresesystemet diskuterades i prop. 2021/22:81 Anpassning av svensk rätt till EU:s nya in- och utresesystem. Regeringen framhöll då att begreppet åtkomst enligt in- och utreseförordningen inte avser direktåtkomst utan en rätt för samtliga behöriga myndigheter att både läsa och påverka innehållet i registret. Regeringen uttalade – i anslutning till de synpunkter som vissa av remissinstanserna hade lyft beträffande vilken åtkomst som migrationsdomstolarna skulle ha till systemet – att åtkomsten till systemet skulle begränsas i den utsträckning som är nödvändig för utförandet av myndigheternas arbetsuppgifter för de ändamål som fastställs i förordningen och att de skulle stå i proportion till de ändamål som eftersträvas. Enligt regeringen innebar detta att det blir upp till den aktuella myndigheten att avgöra i vilken utsträckning myndigheten behöver åtkomst till systemet (se prop. 2021/22:81 s. 21 och 23).

Mot bakgrund av ovanstående utgår förvaltningsrätten från att detsamma kommer att gälla även beträffande migrationsdomstolarnas åtkomst till VIS-systemet. Domstolen anser exempelvis att det inte bör ankomma på domstolen att själv skapa ansökningsakter och att föra in uppgifter om uppehållstillståndsärenden i systemet, utan att detta lämpligen bör utföras av Migrationsverket. Om förvaltningsrättens antagande i detta avseende är felaktigt anser domstolen att det i den fortsatta beredningen bör övervägas vilken åtkomst som migrationsdomstolarna behöver ha för att kunna fullgöra de uppgifter som ankommer på domstolarna. Åtkomsten bör därtill

begränsas så att den står i proportion till de eftersträvade syftena med förordningen.

I promemorian görs bedömningen att kostnader som kan antas uppkomma bör rymmas inom befintliga ramar. Beroende på karaktären och omfattningen av den åtkomst som migrationsdomstolarna bedöms behöva för fullgörande av sina arbetsgifter vill förvaltningsrätten framhålla att det skulle kunna medföra ekonomiska konsekvenser gällande bl.a. utbildning och informationssäkerhet.

I promemorian anges även att beslut som meddelas av Migrationsverket i fråga om korrigerering och radering av uppgifter får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Domstolen kan därmed också komma att få en ökad målstillströmning. Det är därför av vikt att kostnaderna för domstolarnas del följs upp.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Anneli Berglund Creutz efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Julia Vinterskog.

Anneli Berglund Creutz

Julia Vinterskog